

Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat. (Lk 17,10), říká Ježíš. Citovaný úsek evangelia nám chce říct: *Konejte svoji povinnost.* Nejlepší služba, jakou může křesťan poskytnout, je služba nezištná. Měli bychom sloužit podle Božích darů, které jsme dostali. I ten nejmenší skutek se počítá.

Naši mladí nemají povinnosti příliš v lásce. Smysl pro povinnost se vytratil. Až budou mladí číst tyto řádky, pomyslí si: „No jo, ten stařík do nás hustí svoje předválečné nesmysly.“ Mám za to, že ty nesmysly nebyly tak úplně špatné. Dřív se říkalo: „Konej povinnost“, i když je to těžké a náročné. Já jsem se to naučil už jako malý. Dnes spousta mladých říká: „Mně se to nechce dělat, a neudělám to.“ A nechají to být.

Když jsem byl dítě, učili mě, abych začínal nejtěžším úkolem. Nikdy jsem na to nezapomněl. Jak dny běží, začínám jako každý z vás těžké i lepší chvílky. Dělat nejdřív to nejtěžší je geniální rada.

Pak se nám mnohem radostněji koná to snazší. Říkat mladým: „Začni tím nejotravnějším“ je výborný výchovný princip. Začínajte nejtěžšími úkoly jak v práci, tak doma. Každý den se setkáte s překážkami, ale i s radostnějšími věcmi. Začínat s tím nejtěžším dělá člověka lepším a posouvá nás dopředu.

Když jsem v dubnu roku 2003 oddával syna belgického krále, musel jsem jet luxusním kočárem... Trval jsem na tom, že se pozdravím s řidiči, kteří mne povevou, a také se svým bodyguardem a s tím, kdo mi otevře dvířka. Šéf protokolu skřípal zuby. Ti, kterých se to týkalo, byli nadšení. A já jsem se v duchu strašně smál. Čím důležitější místo v hierarchii zaujímáme, tím víc bychom se měli dívat na ty, kteří nám ve skrytu slouží. Neexistuje neúčinná nebo nepatrná služba. Člověk do ní musí dát celé své srdce a celou svou duši. Služba je pocta Bohu. Bůh nás poslal na zem, abychom si navzájem sloužili. Buďme služebníky jedni druhých!

Guy Gilbert – Evangelium podle svatého lotra

Modlitba před čtením Bible

Bože, který oživuješ,
chci se vystavit působení tvého slova.

Otevři mé oči a uši,
abych tvému slovu rozuměl.

Otevři mé srdce,
aby se mne tvé slovo dotklo.

Otevři mé ruce,
aby tvé slovo bylo pro ostatní poznatelné.

Pro toto všechno si vyprošuji tvého posilujícího Ducha.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

27. neděle v mezidobí – cyklus C

3. října 2010

⁵Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ ⁶Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře!‘, poslechla by vás.

⁷Když někdo z vás má služebníka, a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: ‚Hned pojď a sedni si ke stolu?‘ ⁸Spíše mu přece řekne: ‚Připrav mi večeri, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jíst a pít ty.‘ ⁹Děkuje snad potom tomu služebníkovu, že udělal, co mu bylo přikázáno? ¹⁰Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.“ *Lk 17,5-10*

Úvod k meditaci

Pane, dej nám více víry! *Tato modlitba by měla být blízká každému křesťanu. Víru si mám vyprošovat, ale také se jí otevírat tím, že se snažím Bohu sloužit s věrností a vytrvalostí. Mohu o krok poodstoupit a dívat se, jaké je to s mou vírou dnes. Vede mě k odvážnému přístupu? Jak často a v kterých případech jsem ve vleku negativismu, sebelitosti nebo kritizování? Jak ke mně promlouvají Ježíšova slova o službě? Kdy mě svazuje postoj farizeů: skrytá i neskrytá pýcha z pocitu zasloužit si to?*

Výklad biblického textu

Kontext: Jestliže v druhé části předchozí kapitoly (Lk 16,14-31) Ježíš odpovídá na posměch a nadutost farizeů, kteří *měli rádi peníze* (v. 14), nyní se obrací ke svým apoštolům a učedníkům s pozitivním učením o podmínkách učednictví (Lk17,1-10). V těchto prvních deseti verších 17. kapitoly můžeme rozpoznat čtyři krátké výroky: 1. varování před sváděním ke zlému, 2. o odpuštění, 3. o síle víry, 4. o postavení služebníka. Nemají nějakou výraznou vzájemnou souvztažnost, ale jsou krátkým souborem postojů správného křesťana a zároveň vyučováním pro církevní obec. Sděluje se, jaké mají v místní církvi vládnout vztahy.

⁵ „**Dej nám více víry**“: Předcházející Ježíšova slova o pohoršení (17,1-3) a o bratrském napomínání (17,3-4) vyvolávají jako následek prosbu apoštolů: *Dej nám více víry* (17,5).

1. čtení:

Hab 1,2-3; 2,2-4

2. čtení:

2 Tim 1,6-8.13-14

Evangelium:

Lk 17,5-10

Srovnání:

Mt 17,19-20

Mt 21,21

Mk 11,22-23

Mt 8,5-13

6 víru jako hořčičné zrnko: Tento výraz je uveden i v 13,18-19 jako příklad něčeho velice maličkého: *Řekl: „Čemu se podobá Boží království a k čemu je přirovnám? Je jako hořčičné zrnko, které člověk zasel do své zahrady; vyrostlo, je z něho strom a ptáci se uhnízдили v jeho větvích.“* Není tak důležitá velikost, jako spíš pravdivost a ryzost víry, jakkoliv je v danou chvíli víra malá a slabá (17,6 – hořčičné zrnko bylo pověstné „nepatrností“, ale zároveň i silou a vitalitou v sobě ukrytou; moruše je zase velký strom). Ježíšova slova implikují, že víra může růst a nabývat bezmezné moci (to je obrazně vyjádřeno výrokem o velké moruši). I v Listě Římanům 1,16-17 Pavel dosvědčuje růst víry (*od víry k víře*): *Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří, předně pro Žida, ale také pro Řeka. Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: „Spravedlivý z víry bude živ.“*

7 Když někdo z vás má služebníka: Opět máme před sebou Lukášovu oblíbenou analogii domácího vztahu mezi pánem a otrokem-služebníkem (srov. 12,35-40.42-48; 13,25-27; 14,16-24; 16,1-13) a tento výrok se vyskytuje pouze v Lukášově evangelii. Podobenství je namířeno opět proti farizejskému postoji, který si nárokuje od Boha odměnu. Učedníci takto smýšlet nemají.

10 Jsme jenom služebníci: Mt 25,30 mluví o služebníku, z něhož doslova *není žádný zisk (achreios)*. Určitou potíž působí při někdy zaužívaném překladu vyjádření: *neužiteční služebníci*. Lepším zachycením smyslu poselství je překlad *jsme jen služebníci* (tak liturgický a ekumenický překlad). Tito služebníci jsou ve skutečnosti užiteční, avšak tato jejich užitečnost nemá být příležitostí k vyžadování privilegií a nárokování zásluh.

K tématu

V evangeliích hovoří Ježíš o víře, která dokáže přenášet hory: *Amen, pravím vám: Kdo řekne této hoře: „Zdvihni se a vrhni do moře!“, a nebude ve svém srdci pochybovat, ale věřit, že se stane, co říká, bude to mít (Mk 11,23).* V Lukášově evangelii používá Kristus jiného obrazu. Když ho apoštolové prosí: *Dej nám více víry!*, odpoví jim: *Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: „Vyrvi se i s kořeny a přesad se do moře!“, poslechla by vás (Lk 17,5-6).*

Jak si obě uvedené věty vyložit? Chceme snad Ježíš povzbudit k předvádě-

ní nějakých kouzelnických kousků? Ovšemže ne. Obě slova je třeba chápat obrazně. Často se ocitáme před celou horou problémů a ty nám zastírají výhled do budoucnosti. Nedokážeme se pohnout z místa, protože nám ta hora stojí v cestě. Jakmile se na ni ale přestaneme fixovat a upevníme se ve víře, rozpadne se na prach a problémy se náhle zmenší, přestanou se před námi kupit. Víra nás pozvedá na vyšší úroveň, z níž jsme schopni mít dobrý rozhled na horu svých těžkostí, a ta nás přestane ohrožovat a vrhne se do moře. To ve

středem vždycky symbolizuje nevědomí, z něhož v našem nitru často vystupují různé obavy a stavějí se před nás jako hory. Víra je ale bortí.

U Lukáše najdeme jiný obraz. Moruše se zakusuje svými kořeny hluboko do země. Předpokládá se, že se tento strom dožívá okolo šesti set let. Pro mě je obrazem člověka lpícího na sobě samém a zapouštějícího kořeny do viditelných pozemských skutečností, na souši. Přesto dokáže víra tento strom vykořenit a přesadit do moře. Tam čerpá náš

strom života vláhu a může přinášet plody. Bez ní nás ochromí křečovitost. Začneme lpět na všem: na majetku, na úspěchu, na zdraví nebo na moci. V ní naopak dokážeme toto všechno opustit a ponořit se do moře. Způsobí tu tedy nejen zázrak, ale poskytne nám nové místo k životu osvobozenému od křečovitého lpění na různých věcech, přesadí nás na úrodné místo v moři nevědomí. Víra nás přivede ke zdroji Ducha svatého, jenž zúrodnuje a vyživuje náš život.

Anselm Grün – Víra, naděje a láska

Boží slovo dnešní neděle krouží kolem centrálního tématu, jímž je víra. Co vidí křesťan, když otvírá své oči víry? Vidí Ježíše Krista, který pro něj zemřel a vstal z mrtvých, který mu v církvi dává svého Svatého Ducha a svou spásu! Jeho víra je vírou v Ježíše. Křesťanská víra znamená věřit, že je Bůh přítomný v díle Ježíše z Nazareta, že se v něm angažoval pro svět, že případ Ježíše je také zcela případem Božím. Vyznání víry, které recitujeme při mši, se původně zrodilo jako christologické vyznání, tedy jako vyznání víry v sled událostí, jejichž hlavním hrdinou je Ježíš z Nazareta, jenž se zrodil z Marie, zemřel pod Ponciem Pilátem, byl vzkříšen třetího dne a sedí po Otcově pravici. Ze své podstaty je víra odpovědí na kérygma týkající se Ježíše: Jestliže tedy ústy vyznáš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen (Řím 10,9). Ježíš je světlem naší víry, jako slunce osvětluje zemi, zahřívá a činí ji úrodnou.

Raniero Cantalamessa – Slovo a Život – Roční cyklus C

Další texty v týdnu

Po: Gal 1,6-12; Lk 10,25-37

Út: Gal 1,13-24; Lk 10,38-42

St: Gal 2,1-2.7-14; Lk 11,1-4

Čt: Gal 3,1-5; Lk 11,5-13

Pá: Gal 3,7-14; Lk 11,15-26

So: Gal 3,22-29; Lk 11,27-28

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Luke T. Johnson – Evangelium podle Lukáše – Sacra pagina; Paul-Gerhard Müller – Evangelium sv. Lukáše – Malý stuttgartský komentář; Misál na každý den liturgického roku; Petr Karas – Boží slovo na každý den; Angelo Scarano – www.pastorace.cz;